

A medieval manuscript illustration featuring a king on the left and a bishop on the right. The king wears a crown and a patterned tunic, holding a sword. The bishop wears a mitre and a red robe, with a long red beard. They are set against a background of floral patterns and a checkered floor.

Nagyvárad • 2018. május 4-5.

Látószögek
Erdély
történetéről

III. Erdélyi Történelemtudományi
Doktorandusz Konferencia

PROGRAM

Látószögek

Erdély

történetéről

PÉNTEK

REGISZTRÁCIÓ

2018. május 4. péntek

Continental Hotel, földszinti konferenciaterem
(Aleea Ștrandului utca 1. sz.)

12:00 – 14:00: Regisztráció

MEGNYITÓ

2018. május 4. péntek

Continental Hotel, földszinti konferenciaterem
(Aleea Ștrandului utca 1. sz.)

14:00 – 14:10: **Köszöntők**

14:10 – 15:10: **Dr. Kövér György CMHAS**

(történész, egyetemi tanár, az MTA levelező tagja, ELTE): Irányzatok és iskolák a 20. századi magyar társadalomtörténet-írás történetében

Directions and Schools in the History of the 20th century Hungarian Social history writing

15:10 – 15:30: **Fejezetek Erdély történetéről – könyvbemutató**

Chapters about Transylvanian history – book presentation

A kötetet bemutatja dr. Nagy Mihály Zoltán (történész–levéltáros, RÁL BHML)

15:30 – 15:40: **Szünet**

SZEKCIÓ ELÖADÁSOK

Continental Hotel, földszinti konferenciaterem

A

1. RANG ÉS PRESZTÍZS A RENDI TÁRSADALOMBAN

Szekcióvezető: Horváth Csaba (BBTE)

15:40 – 15:55: **Bélfenyéri Tamás (BBTE):**

A váradi székeskáptalan méltóságviselői Nagy Lajos király és Mária királynő uralkodása idején (1342–1387)

The dignitaries of the Oradea's chapter under the reign of King Louis the Great and Queen Mary (1342–1387)

15:55 – 16:10: **Kovács István (PTE):**

Az aradi prépostság javadalmazásai a késő középkorban

The canons of Orod in the late medieval ages

16:10 – 16:25: **Bartha Zoltán (BBTE):**

Főúri végtisztesség

Aristocratic funerals in the 18th century

16:25 – 16:40: **Vita**

SZEKCIÓ ELŐADÁSOK

B

2. ÉPÍTETT ÖRÖKSÉG I.

Szekcióvezető: dr. Emődi Tamás (RKTM)

15:40 – 15:55: **Bajusz Mátyás (BBTE / ETM):**

Dacia Porolissensis római kori kőbányái

The Roman quarries in Dacia Porolissensis

15:55 – 16:10: **Mihálka Nándor (NVM): Bihar megye középkori várai a régészeti és történeti kutatások tükrében**

Medieval fortresses in Bihor County – The past, the present and the possibilities of the researches

16:10 – 16:25: **Fülöp Zsuzsánna (BBTE): Az almakeréki középkori templom restaurálása a 20. század elején**

The restoration of the medieval church of Mălâncrav at the beginning of the 20th century

16:25 – 16:40: **Vita**

16:40 – 16:55: **Szünet**

SZEKCIÓ ELŐADÁSOK

A

3. BÖLCSŐTŐL A KOPORSÓIG

Szekcióvezető: Szabó Csongor (ELTE)

16:55 – 17:10: **dr. Őri Péter (KSH):**

Házasodás Erdélyben – Maros és Szilágy megye 1869-ben

Getting married in Transilvania – Maros and Szilágy county 1869

17:10 – 17:25: **Lakatos Sándor (BBTE):**

A házasságkötések szezonálisága két protestáns székely faluban 1830–1940 között

The Seasonality of Marriage in two Protestant Székely villages between 1830–1940

17:25 – 17:40: **Tőtös Áron (ELTE):**

Családok és háztartások Marosvásárhelyen 1869-ben

Families and households in Marosvásárhely (Târgu-Mureș), 1869

17:40 – 17:55: **dr. Pakot Levente (KSH): Gazdasági stressz és szülés körüli anyai halálozás a székelyföldi falvakban, 1850–1910**

Short-term economic stress and maternal mortality in rural Transylvania, 1850–1910

17:55 – 18:15: **Vita**

18:15 – 19:00: **Szünet**

19:00 – 20:00: **Vacsora**

Continental Hotel, étterem

SZEKCIÓ ELŐADÁSOK

B

4. ÉPÍTETT ÖRÖKSÉG II.

Szekcióvezető: dr. Emődi Tamás (RKTM)

16:55 – 17:10: Kinde Anna (CEU): A kolozsvári Szent Mihály templom 1956–1964 közötti felújítása

The Restoration of Saint Michael's Church in Cluj-Napoca between 1956–1964

17:10 – 17:25: Szekeres-Ugron Villő (ELTE):

A gogánváraljai kazettás mennyezet datálási problémái

Dating Problems of Coffered Ceiling of Gogánváralja

17:25 – 17:40: Pápai Emese (BBTE):

Történelmi lét - művészi tudat, azaz Schima A. Bandi iparművész "Kárpáti őrségének (1914-15)" különös története

Historical existence and artistic consciousness or the special history of the "Carpathian Guard (1914-15) created by the artist Schima A. Bandi

17:40 – 17:55: Vita

17:55 – 19:00: Szünet

19:00 – 20:00: Vacsora

Continental Hotel, étterem

SZOMBAT

PLENÁRIS ELŐADÁS

Continental Hotel, földszinti konferenciaterem
(Aleea Ștrandului utca 1. sz.)

09:00 – 10:00: **Dr. Romsics Ignác**

(egyetemi tanár, az MTA rendes tagja, EKE):

Folyamatosság és megszakítottság a 20. századi magyar történelemben

Continuity and interruption in 20th century Hungarian history

10:00 – 10:10: **Szünet**

A

SZEKCIÓ ELŐADÁSOK

Continental Hotel, földszinti konferenciaterem
(Aleea Ștrandului utca 1. sz.)

5. IMPÉRIUMVÁLTÁSOK I. KONTINUITÁS ÉS DISZKONTINUITÁS

Szekcióvezető: dr. Nagy Mihály Zoltán (RÁL BhML)

10:10 – 10:25: **Sárándi Tamás (ELTE): Állandóság az impérium-váltásokban. Adalékok a nemzetiségi oktatás történetéhez 1868–1944** / Constancy in the Changes of Sovereignty. Data Regarding the History of Minority Education 1868–1944

10:25 – 10:40: **Tóth-Bartos András (ELTE): Impériumváltás és birtokpolitika a 20. század első felében**

Change of Sovereignty and Land Policy in the early 20th Century

10:40 – 10:55: **Falusi Norbert (SZTE): Tabló Erdély történetéhez 1910–1922. Átmenet egy új uralmi struktúrába**

History of Transylvania 1910–1922. Transition to a new power structure

10:55 – 11:05: **Vita**

B

**6. HADSZERVEZET, FEGYVERHASZNÁLAT ÉS
KATONA TÁRSADALOM I.**

Szekcióvezető: Bartha Zoltán (BBTE)

10:10 – 10:25: **Borbás Benjámin (ELTE): A Német Lovagrend szerepe az V. keresztes hadjárat szervezésében**

The role of the Teutonic Order in the organization of the Fifth Crusade

10:25 – 10:40: **Ladó Árpád-Gellért (BBTE): Anjou-kori szab-
lyaábrázolások fegyverzettörténeti megvilágításban / Saber**

depictions from the Angevin era in light of historical weapons research

10:40 – 10:55: **Kozák-Kígyóssy Szabolcs László (ELTE):
Íjkészítés a késő középkori Brassó városában**

Bow producing in the late medieval Kronstadt

10:55 – 11:05: **Vita**

SZEKCIÓ ELŐADÁSOK

A

7. IMPÉRIUMVÁLTÁSOK II. NEMZETI ÉS POLITIKAI ÉRDEKÉRVÉNYESÍTÉS

Szekcióvezető: dr. Nagy Mihály Zoltán (RÁL BhML)

**11:20 – 11:35: Sebestyén István Elemér (PPKE): Argentína
nékem nem szülőhazám – Székely kivándorlás
a 20. század elején**

Argentina is not my home country – Székely emigration
at the beginning of the 20th century

11:35 – 11:50: Olosz Levente (EKE):

Az erdélyi zsidó nemzeti mozgalom kezdetei (1914–1918)

The beginning of the Jewish national movement in Transylvania (1914–1918)

11:50 – 12:05: Szabó Csongor (ELTE):

Választási visszaélések a két világháború közötti Erdélyben

Electoral fraud in Interwar Transylvania

12:05 – 12:20: Házi Balázs (PPKE):

„El a kezekkel az erdélyi falvaktól!”

Hands off the Transylvanian villages!

12:20 – 12:40: Vita

12:40 – 14:00: Ebéd

Continental Hotel, étterem

SZEKCIÓ ELŐADÁSOK

B

8. HADSZERVEZET, FEGYVERHASZNÁLAT ÉS KATONA TÁRSADALOM II.

Szekcióvezető: Csorba Mihály (BBTE)

**11:20 – 11:35: Szokola László (ELTE): Az erdélyi szász városok
szerepe a késő középkori magyar hadszervezetben**

The Role of Transylvanian Saxon Towns in the Military System
of Hungary in the Late Middle Ages

**11:35 – 11:50: Izsán Csaba (BBTE): A zsoldos darabontok
számadatai és a város védműveinek javítási költségei
Kolozsvár 17. századi számadáskönyveiben**

The Accountings of Town Mercenaries and the Reparation Costs of Fortifica-
tions in the 17th century Accounting Books of Cluj

11:50 – 12:05: Vida Bence (ELTE): Krízis és kontroll, 1704

Crysis and Controll, 1704

**12:05 – 12:20: Horváth Csaba (BBTE): A 11-es számú
huszár-határőrezred újonclistái (1806–1807, 1809)**

The recruitment lists of the 11th Border Guard Hussar Regiment
(1806–1807, 1809)

12:20 – 12:40: Vita

12:40 – 14:00: Ebéd

Continental Hotel, étterem

SZEKCIÓ ELŐADÁSOK

A

9. KULTUSZ – PROPAGANDA – REPREZENTÁCIÓ

Szekcióvezető: Nagy Emőke (ELTE)

14:00 – 14:15: **Horváth Illés (PTE):**

Szent László ereklyéi a Zsigmond-korban

Relics of Saint Ladislaus in Sigismund era

14:15– 14:30: **Harkai Ágnes (BBTE):**

Az Ellenzék és a „zsidókérdés” 1940–1944.

Egy pártlap az antiszemitizmus szolgálatában

The Ellenzék and the “Jewish Question”. A Party Newspaper in the Service of Antisemitism

14:30 – 14:45: **Tóth Gödri Iringó (BBTE): Periodikák fotóha-**

gyatékának problematikája két esettanulmány tükrében

avagy az erdélyi jelenkoros történész ambivalens forrásai

The Problems of the Photos of the Periodicals in the Mirror of Two Case Studies or the Ambivalent Sources for a Historian

14:45 – 15:00: **Vita**

SZEKCIÓ ELŐADÁSOK

B

10. LAKÁSKULTÚRA ÉS ÉLETMÓD

Szekcióvezető: Bélfenyéri Tamás (BBTE)

14:00 – 14:15: **Fechete-Porsztner Kitti (NE-NVM):**

Adalékok a nagyvárad Szálka domb kutatástörténetéhez

Additions to the research history of Szálka Hill in Oradea

14:15 – 14:30: **Zay Éva (BBTE): A kolozsvári Jósika-palota és lakói. Főúri életmód a 19. századi Kolozsváron**

The Jósika palace and its inhabitants. Aristocratic life-style in the 19th century Cluj-Napoca

14:30 – 14:45: **Nagy Emőke (ELTE): Belső terek átalakításai nagyvárad lakótelepi lakásokban**

Modifications of interior spaces in housing estate flats in Nagyvárad

14:45 – 15:00: **Vita**

SZEKCIÓ ELÖADÁSOK

11. TELEPÜLÉSTÖRTÉNET ÉS TERÜLETI EGYSÉG

Szekcióvezető: Mihálka Nándor (NVM)

**15:15 – 15:30: Bátori István (DE): Helynévtípusok
történeti tanulságai az Árpád-kori Erdélyben**

Historical edifications of toponym types during the Árpád-era
in Transylvania

**15:30 – 15:45: Somogyi Szilvia (MTA-ELTE-PPKE):
A brassói dékánóság középkori kézikönyve és a
magyar egyháztörténet**

The Handbook of the Deanery of Brasov and
the Medieval Ecclesiastical History

**15:45 – 16:00: Csorba Mihály (BBTE): Adatok Bihar megye
10–13. századi táj- és településtörténeti fejlődéséhez**

Cotributions to 10th–13th century landscape and settlement
history of Bihor County

16:00 – 16:15: Vita

SZEKCIÓ ELŐADÁSOK

B

12. POLITIKA, JOG ÉS DIPLOMÁCIA

Szekcióvezető: L. Kajtár Gyöngyvér (BBTE)

15:15 – 15:30: Kovács Attila (SZTE): Ősellenségtől a szövetségességig: fejezetek a magyarok és besenyők történetéből

From Enemy to Ally: chapters about the history of the Hungarians and the Pechenegs

15:30 – 15:45: Karda-Markaly Aranka (BBTE): Csíkszék szerepe az országos politikában a 16–17. században

The role of Csíkszék in the national politics of Transylvania in the 16–17th century

15:45 – 16:00: György Árpád Botond (BBTE): Marosvásárhely perrendtartása a székely jog tükrében

Effects of the Székely law on Marosvásárhely's jurisdiction

16:00 – 16:15: Barta János (ELTE): Csáky István gróf szerepe a Habsburg-erdélyi kapcsolattartásban szatmári főkapitányként (1661–1670)

The role of Count István Csáky as Captain-general of Szatmár in the correspondence between the Habsburg Monarchy and Principality of Transylvania (1661–1670)

16:15 – 16:30: Vita

SZEKCIÓ ELŐADÁSOK

A

13. „A TÖRTÉNÉS SZERSZÁMOSLÁDÁJA”: FORRÁSOK, ELMÉLETEK ÉS MÓDSZEREK

Szekcióvezető: Tötös Áron (ELTE)

16:30 – 16:45: **Jonica Xénia (BBTE): Szent István királyról nevezett Erdélyi Ferences Rendtartomány iratanyagának mentése, feldolgozása** / Saving and processing the documentary material of the Transylvanian Province of King Saint Stephen

16:45 – 17:00: **Gajda Péter (ELTE): Gróf Teleki Imre hatása Auguse de Gerando francia történész Erdély-képére**
Count Imre Teleki's Influence on the Transylvania-image of the French historian, A. de Gerando

17:00 – 17:15: **Segyevy Dániel Zoltán (UL): Térképművek Trianon árnyékában – a vörös térkép**
Maps in the shadow of Trianon – the carte rouge

17:15 – 17:30: **Boér Ilka (BBTE): Akik a történeteket mesélik: Művészettörténeti kutatások a két világháború közötti Erdélyben** / Those who tell the stories. Art history researches between the two World Wars in Transylvania

17:30 – 17:45: **Fazakas László (EKE-EK): Erdélyi Krónika – az első év eredményei** / Erdélyi Krónika – the results of the first year

17:45 – 18:00: **Vita**

SZEKCIÓ ELŐADÁSOK

B

14. KORRUPCIÓ, VISSZAÉLÉS ÉS GYILKOSSÁG

Szekcióvezető: Fechete-Porsztner Kitti (NVM)

16:45 – 17:00: Kanász Viktor (PTE): Girolamo Martinengo bécsi nuncius és a Fráter György meggyilkolása ügyében indított szentszéki vizsgálat

Girolamo Martinengo, the nuncio to the court of Ferdinand and Process of György Fráter's murder

17:00 – 17:15: Bakk-Antal Pál (BBTE): A korrupció és a só – Alvinci István 1671-es pere

Corruption and salt – István Alvinci's 1671 lawsuit

17:15 – 17:30: L. Kajtár Gyöngyvér (BBTE): A provizorátus buktatói: Pataki István és Gál János elleni per (1742)

The pitfalls of the provisionary: The law suit against István Pataki and János Gál (1742)

17:30 – 17:45: Vita

17:45 – 18:00: Szünet

18:30 – 19:30: Vacsora

Continental Hotel, étterem

Rövidítések

BBTE: Babeş – Bolyai Tudományegyetem

CEU: Central European University

DE: Debreceni Egyetem

ELTE: Eötvös Loránd Tudományegyetem

EK: Erdélyi Krónika

EKE: Eszterházy Károly Egyetem

KSH: Központi Statisztikai Hivatal

MTA: Magyar Tudományos Akadémia

NE: Nagyváradi Egyetem

NVM: Nagyváradi Várostörténeti Múzeum

PTE: Pécsi Tudományegyetem

PPKE: Pázmány Péter Katolikus Egyetem

RÁL BhML: Román Állami Levéltár Bihar Megyei Levéltára

RETÖRKI: Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet és Archívum

RKTM: Restitutor Kutató-tervező Műhely

SZNM: Székely Nemzeti Múzeum

SZTE: Szegedi Tudományegyetem

UL: Universität Leipzig

Főszervező:

Tóth Áron (ELTE)

Szervezők:

Bartha Zoltán (BBTE)

Bélfenyéri Tamás (BBTE)

Csorba Mihály (BBTE)

Fechete-Porsztner Kitti (NVM)

Horváth Csaba (BBTE)

Mihálka Nándor (NVM)

dr. Nagy Mihály Zoltán (RÁL BhML)

Nagy Emőke (ELTE)

Szabó Csongor (ELTE)

Arculat:

Korodi-Vass Lóránt

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

RÓDOSZ BIHAR

